

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII M4 / 6A Ajutor pentru infiintarea activitatilor neagricole

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020 Program finanțat de Uniunea Europeană și
Guvernul României prin **FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ**
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor solicitanți ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare. Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Planului de afaceri, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII M4 / 6A Ajutor pentru înființarea activitatilor neagricole

La nivelul teritoriului Grupului de Acțiune Locală au fost identificate următoarele trăsături economice și sociale ce indică nevoia dezvoltării activitatilor neagricole:

- diversitate economică redusă, majoritatea populației desfășurând activități agricole și comerciale
- lipsa locurilor de muncă
- venituri reduse ale populației
- utilizare foarte redusă a energiei din surse regenerabile

Măsura îi încurajează pe antreprenori să dezvolte noi activități nonagricole și să creeze noi locuri de muncă prin punerea la dispoziție a unui sprijin forfetar, mai atractiv pentru micii întreprinzători, ce au cunoștințele necesare și voința de a realiza o afacere în spațiul rural acoperit de GAL însă nu dețin fonduri pentru a asigura cofinanțarea unei asemenea investiții.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală. Măsura contribuie la obiectivele:

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă al Reg. (UE) nr. 1305/2013 art.4, lit. c;

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Înființarea de noi activități neagricole
- Promovarea utilizării surselor regenerabile de energie și a acțiunilor de protecție a mediului
- Crearea de noi locuri de muncă

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale prevăzută la art. 5 al Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

- Principal – 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, mediu și climă - În vederea stimulării investițiilor noi în activități nonagricole s-a prevăzut posibilitatea acordării unui sprijin forfetar, mai atractiv pentru noii întreprinzători, ce va încuraja utilizarea de tehnologii noi și soluții inovatoare.

Sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie contribuie la protecția factorilor de mediu și la reducerea efectelor schimbărilor climatice.

Capitolul 2 PREZENTAREA MASURII M4/6A

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Microîntreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul rural ce își propun desfasurarea unei noi activitati neagricole.

Atenție! ! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (*start-up*) trebuie să fie înregistrate la ONRC și să-și desfășoare activitatea pe teritoriul GAL (atât sediul social, cât și punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate pe teritoriul GAL).

Teritoriul parteneriatului este constituit din următoarele unități administrativ-teritoriale ale județului Dambovita: comuna Butimanu, comuna Cojasca, comuna Cornesti, comuna Finta, comuna Niculesti, comuna Crevedia; județul Prahova, comuna Poienarii Burchii; județul Ilfov, comuna Ciolpani.

Atenție!

Solicitantul își poate propune prin proiect activități aferente mai multor coduri CAEN; în cazul în care cuantumul sprijinului aferent codurilor CAEN este diferit, valoarea sprijinului acordat va fi corespunzătoare codului CAEN cu o valoare mai mică.

Pentru a fi eligibili solicitanții care la data depunerii Cererii de Finanțare aveau autorizat codul CAEN propus prin proiect, au obligația de a depune o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de către un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfășurat niciodată activitatea pentru care solicită finanțare.

Nu sunt eligibili solicitanții ai căror asociați/acționari dețin părți sociale în cadrul altor întreprinderi care **își desfășoară activitatea în baza aceluiași cod CAEN autorizat** la ONRC, ca cel propus prin Planul de afaceri sau a unor coduri CAEN complementare acestuia, autorizate.

Nu sunt eligibili solicitanții în cadrul cărora se regăsesc asociați/acționari - persoane fizice rude de gradul I sau care sunt soț/soție cu asociați/acționari în cadrul altei întreprinderi care solicită în cadrul aceleiași sesiuni sau au beneficiat de sprijin financiar forfetar prin sub-măsura 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale” și/sau prin Măsura M4 / 6A Ajutor pentru înființarea activitatilor neagricole pentru **aceleși tipuri de activități sau activități complementare.**

În acest sens solicitanții vor declara că nu se află în această situație (bifă în Secțiunea F – a Cererii de Finanțare).

Sprijinul financiar forfetar pentru înființarea de activități neagricole poate fi accesat o singură dată prin SM 6.2 sau prin Măsura M4/6A cu condiția ca asociații/acționarii solicitantului să nu dețină această calitate în cadrul altor întreprinderi care au beneficiat de sprijin nerambursabil forfetar prin aceste măsuri.

În situația solicitanților cu asociați/ acționari comuni **doar un singur solicitant** poate fi eligibil, **o singură dată**, pentru sprijin financiar nerambursabil forfetar în cadrul sub-măsurilor 6.2 (AFIR) și M4/6A (GAL).

În cadrul unei sesiuni de depunere proiecte **un singur membru al unei gospodării agricole** poate solicita sprijin pe **M4/6A**.

Un singur membru al unei gospodării agricole poate beneficia de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe **M4/6A** pe întreaga perioadă de programare 2014-2020. (bifă în Secțiunea F – a Cererii de Finanțare).

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul Masurii M4/6A „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale”, în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoană fizică autorizată** - înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 *privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere individuală** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere familială** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv – SNC** - înființată în baza Legii *societăților* nr. 31/1990, republicata, cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în comandită simplă – SCS** - înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata* cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni – SA** - înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cu răspundere limitată – SRL** înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate comercială cu capital privat** înființată în baza Legii nr. 15/1990 *privind reorganizarea unitatilor economice de stat ca regii autonome si societati comerciale*, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** înființată în baza Legii nr. 36/1991 *privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura* cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă de gradul 1** înființată în baza Legii nr. 1/2005 *privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată*, respectiv **societăți cooperative meșteșugărești și societăți cooperative de consum** care au prevăzute în actul constitutiv ca obiect desfășurarea de activități neagricole;
- **Cooperativă agricolă** de grad 1 înființată în baza Legii *cooperației agricole* nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În cadrul M4/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- **Micro-întreprindere** – maximum **9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- **Întreprindere mică** – între **10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și a Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 *privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii*, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4 din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4 din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4 iar întreprinderile legate la art. 4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- **Solicitanții/beneficiarii după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR**, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

Categoriile de solicitanți restricționați de la finanțare, sunt:

- **Beneficiarii de sprijin prin sub-măsura 6.2.**

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte în cadrul măsurilor/submăsurilor de investiții derulate prin GAL/PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a. solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care **achită integral datoria față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare.

b. solicitanții care s-au angajat la depunerea Cererii de finanțare prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificarea AFIR, **pot redepone/depune proiect numai în cadrul sesiunii următoare celei în care a fost depus proiectul.**

Pot depune proiecte aferente măsurilor de investiții derulate prin GAL/PNDR 2014-2020 și solicitanții care au depus astfel de proiecte în sesiunile anterioare și care nu au prezentat proiectul tehnic la data prevăzută în notificarea AFIR.

Se verifica daca solicitantul se afla in oricare din situatiile:

- este inregistrat in Registrul special de inregistrare a cererilor de finantare neconforme (pentru proiectele declarate neconforme de doua ori in decursul aceleiasi sesiuni de depunere proiecte)?

- este inregistrat in Registrul special de inregistrare a cererilor de finantare conforme (pentru proiecte retrase de doua ori in decursul aceleiasi sesiuni de depunere proiecte)?

Daca acesta se afla intr-un din situatiile sus mentionate cererea de finantare va fi declarata neconforma.

2.2 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII /DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii M4/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- **Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;**
- **Solicitantul trebuie să prezinte un Plan de afaceri;**
- **Activitatea propusa prin proiect trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin masura M4/6A;**
- **Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate pe teritoriul GAL iar activitatea propusa prin proiect va fi desfășurată în pe teritoriul GAL.**
- **Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;**

Dacă pe parcursul perioadei de **implementare** sau de **monitorizare** a proiectului se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate, de selecție sau se modifică amplasamentul propus prin Cererea de Finanțare respectiv în Planul de Afaceri, Contractul de Finanțare se reziliază și se procedează la recuperarea întregului sprijin.

Implementarea proiectului

Perioada de implementare a proiectului (a planului de afaceri) este de maximum 57 de luni de la încheierea contractului de finanțare până la data depunerii dosarului celei de-a doua tranșe de plată. Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanțare

Monitorizarea proiectului

Perioada de monitorizare a proiectului este de 3 ani de la data efectuării ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

PLANUL DE AFACERI se completează utilizând Anexa "Planul de afaceri" de la Cererea de Finanțare și va include cel puțin următoarele:

- **Titlul proiectului, data întocmirii acestuia;**
- **Prezentarea situației economice inițiale a solicitantului** (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii, facilități de producție, dotarea);
- **Prezentarea etapelor** pentru dezvoltarea noilor activități ale solicitantului (planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu);
- **Prezentarea obiectivelor – (general, obligatoriu de îndeplinit și cele specifice)** - care se intenționează a fi atinse prin realizarea investițiilor propuse prin planul de afaceri ;
- **Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor** aferente (materiale, umane și financiare) necesare pentru dezvoltarea activităților beneficiarului, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităților întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilități/competențe ale angajaților.

Obiectivul obligatoriu de îndeplinit constă în dovada desfășurării activităților comerciale în cadrul proiectului: documente aferente producției comercializate sau a activităților prestate. Pentru acest obiectiv solicitantul stabilește un procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată. Acesta trebuie realizat până cel târziu la depunerea celei de-a doua cereri de plată.

Prin acțiunile propuse în Planul de afaceri trebuie să se asigure fezabilitatea proiectului și continuitatea activității după încetarea acordării sprijinului, pe toată perioada de execuție și monitorizare a proiectului.

La depunerea celei de-a doua cereri de plată, beneficiarul trebuie să facă dovada desfășurării activităților comerciale prin realizarea procentului stabilit pentru obiectivul obligatoriu de îndeplinit. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri.

Obiectivele specifice sunt minimum 2 - maximum 5 iar ponderile aferente fiecăruia sunt de minimum 20% și

vor fi stabilite în funcție de importanța acestora la realizarea obiectivului general propus prin proiect.

Atenție!

- **Suma procentelor** tuturor obiectivelor specifice **trebuie să fie 100%**.

- În cadrul obiectivelor specifice **nu se poate include obiectivul obligatoriu** de îndeplinit (comercializarea sau prestarea activităților).

- În situația în care la data solicitării celei de-a doua tranșe de plată se constată neîndeplinirea unuia/mai multor obiective specifice prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda la recuperarea unei sume, proporțional cu ponderea aferentă obiectivului/obiectivelor nerealizate (se aplică la întreaga valoare a sprijinului).

Se va avea în vedere ca la întocmirea PA și implementarea acestuia, cheltuielile operaționale propuse (salarii, materii prime, materiale consumabile, alte cheltuieli cu capitalul de lucru), să deservească exclusiv activitatea propusă în PA și să concure la îndeplinirea și realizarea PA.

Pentru desfășurarea activităților propuse prin proiect **solicitantul trebuie să asigure infrastructura necesară** (echipamente, utilaje, dotări, teren construit/neconstruit etc) și, **în secundar, poate să asigure capitalul de lucru** (achiziție materii prime, materiale etc). Se va asigura continuitatea activităților finanțate prin proiect după acordarea celei de a doua tranșe de plată.

Modificarea Planului de afaceri

Beneficiarul poate solicita **modificarea Planului de afaceri de cel mult două ori** în perioada de implementare a acestuia, în baza unei justificări fundamentate, care să nu conducă la modificarea amplasamentului, obiectivelor, criteriilor de eligibilitate și a celor de selecție.

Cu titlu de exemplu, se acceptă modificarea acțiunilor (prin eliminare sau adăugare) cu condiția să nu se aducă atingere obiectivului specific și procentul aferent acestuia. Face excepție achiziția de teren ca acțiune în cadrul unui obiectiv specific.

În perioada de valabilitate a contractului de finanțare, nu vor fi modificate obiectivele pe care solicitantul se angajează să le realizeze în cadrul Planului de afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, aceasta fiind o condiție obligatorie pentru menținerea sprijinului.

Atenție! Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere prin Măsura 02** – aceste servicii nu vor mai fi incluse în Planul de afaceri. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare și dacă se constată dubla finanțare, **proiectul devine neeligibil**.

2.3 TIPURI DE COSTURI ELIGIBILE

Activitatea principală pentru care se solicită finanțare prin măsura M4/6A trebuie să se regăsească în Lista codurilor CAEN eligibile în cadrul măsura M4/6A .

Sprijinul se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor specifice care conduc la realizarea obiectivului general al proiectului și care se regăsesc în Planul de afaceri.

Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru, capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat, corespunzătoare activității codului CAEN din cererea de finanțare, sunt eligibile, indiferent de natura acestora, cu excepția achiziționării de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În elaborarea proiectului se va avea în vedere Lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Actiuni eligibile*:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor

lemnsoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producție de combustibil din biomasă -ex.: fabricare de peleți - , etc.);

- Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lână, lemnului, pielii, caramidarie etc.)

- Activități turistice de agrement;

- Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.).

*Se va verifica Anexa 7 – Lista codurilor CAEN eligibile și Anexa 8 Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor.

Condiții speciale pentru eligibilitatea anumitor tipuri de cheltuieli:

(1) Cheltuieli cu achiziția de terenuri

Având în vedere obiectivele măsurii M4/6A, care vizează diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de micro-întreprinderi și întreprinderi mici în sectorul neagricol, crearea de servicii și locuri de muncă în spațiul rural, precum și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale, **achiziționarea de teren nu poate reprezenta un scop în sine, realizabil prin accesarea acestei măsuri.**

În vederea prevenirii utilizării alocării financiare aferente măsurii M4/6A preponderent pentru achiziționarea de teren construit/neconstruit, această acțiune este admisă cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe:

- **Suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziționarea terenului construit/neconstruit este acceptată în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat. În Planul de afaceri se demonstrează necesitatea achiziționării terenului în vederea dezvoltării afacerii și realizării obiectivului general al proiectului;
- Achiziția de teren reprezintă o **acțiune în cadrul unui obiectiv specific** al Planului de afaceri.
- În cazul în care prin proiect, solicitantul propune achiziție de teren, în Planul de afaceri se va menționa obligatoriu localitatea (nivel de UAT comuna) în care va fi achiziționat terenul aferent realizării activităților propuse prin proiect ; solicitantul/beneficiarul este obligat să implementeze proiectul în localitatea respectivă, menționată în Planul de afaceri, sub sancțiunea rezilierii proiectului.
- Achiziționarea unei construcții poate fi eligibilă **numai** împreună cu terenul aferent, valoarea totală teren+construcție trebuie să se încadreze în **limita a 10% din valoarea sprijinului acordat**. Nu se acceptă achiziția apartamentelor/birourilor în spații rezidențiale, respectiv, de birouri.

Dacă la verificarea celei de-a doua tranșe de plată se constată faptul că **suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziția terenului construit/neconstruit **este mai mare de 10%** din valoarea nerambursabilă aferentă **obiectivelor indeplinite** (calculată conform procentelor), cea de-a doua tranșă de plată va fi diminuată cu **diferența** până la suma acceptată.

În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un **debit de recuperat din prima tranșă de plată**.

Cu titlu de exemplu:

Pentru un proiect cu valoare 50.000 euro la care obiectivul obligatoriu de îndeplinit a fost respectat dar nu a fost îndeplinit un obiectiv specific care participă cu 20% la îndeplinirea obiectivului general al proiectului, valoarea totală eligibilă a terenului construit/neconstruit este de:

$10\% * 80\% * 50.000 \text{ euro} = 4.000 \text{ euro}$

(2) Cheltuieli cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanța umana;
- Autospeciala pentru salubritate;
- Masina specializata pentru intervenții, prevazuta cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorca autocisterna sau una din ele separat)
- Mașina de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport sa fie incadrat in categoria N1 sau N2 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces in cabina;
  - sa fie modificat constructiv si omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusa prin proiect;
  - in cartea de identitate a vehiculului trebuie inregistrata mentiunea speciala din care sa reiasa modificarea de structura, conform cerintelor autoritatii publice de resort si legislatiei in vigoare.
  - mijlocul de transport **nu va fi folosit pentru alte activitati** decât pentru cele propuse prin proiect.
- Toate aceste mijloace de transport trebuie sa fie **numai de tipul autosasiu**. La ultima tranșa de plată se va aduce **obligatoriu omologarea RAR**.

In cazul proiectelor prin care se propune achizitia de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligatia de a utiliza echipamentele achizitionate **numai in scopul deservirii obiectivelor propuse prin proiect si numai in aria geografica descrisa in Planul de afaceri**.

In cazul in care in perioada de valabilitate a Contractului de Finantare (inclusiv in perioada de monitorizare) se constata **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă și nu se va mai efectua nicio plată ulterioară.

Atenție! In ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate.

2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE

Conform fișei tehnice a Submăsurii 19.2, prin LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- a) Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri (Art. 14/ Reg. (UE) 1305/2013, prevede la alin.(1) „Sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatației și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri”);
- b) Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației (Art. 15/ Reg. (UE) 1305/2013);
- c) Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor (Art. 21 (a)/ Reg. (UE) 1305/2013);
- d) Plățile pentru agromediu și climă (Art. 28/ Reg. (UE) 1305/2013);
- e) Agricultură ecologică (Art. 29/Reg. (UE) 1305/2013);
- f) Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa (Art. 30/ Reg. (UE) 1305/2013);
- g) Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (Art. 31/ Reg. (UE) 1305/2013);
- h) Plățile pentru bunăstarea animalelor (Art. 33/ Reg. (UE) 1305/2013);

- i) Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor (Art. 34/Reg. (UE) 1305/2013);
 j) Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art. 36 -39/ Reg. (UE) 1305/2013).

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Cap. 8.1 al PNDR 2014 – 2020.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
  - costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de Finanțare;
  - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole;
  - cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea Cererii de Finanțare, conform art. 60 alin.(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor care vizează activități non-agricole.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente măsurii din SDL.

Atenție! Având în vedere prevederile privind complementaritatea și demarcarea operațiunilor, în cazul unei suprapuneri geografice între un Grup de Acțiune Locală pentru pescuit (FLAG) și un GAL, POPAM va finanța zonele pescărești și entitățile implicate în sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investiție în acest sector.

2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTULUI

Pentru această măsură **pragul minim** este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Cererile de finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul minim **nu sunt eligibile.**

Nr. Crt.	Principii și criterii de selecție -	Punctaj
1	Solicitantul nu a obținut anterior sprijin financiar pentru investiții similare	15
2	Proiectul este derulat de către tineri (persoane sub 40 de ani la data depunerii proiectului), femei sau persoane ce aparțin	20

	unui grup social defavorizat sau vulnerabil (romi, batrani – persoane peste 65 de ani la data depunerii proiectului, someri) Punctajul se acorda pentru: - asociatul unic + administrator (nu este obligatoriu sa fie unic administrator) + reprezentant legal proiect - asociatul majoritar + administrator (nu este obligatoriu sa fie unic administrator) + reprezentant legal proiect - asociat 50% + administrator (nu este obligatoriu sa fie unic administrator) + reprezentant legal de proiect.	
3	Activitatea pentru care se solicita finantare va fi gestionata de catre o persoana calificata in domeniul pentru care se solicita finantare.* Managerul/ Administratorul societatii deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect:	Max. 20
	3.1 Studii superioare	20
	3.2 Studii liceale, postliceale sau certificat de calificare	15
4	Proiectul vizează achiziționarea de echipamente pentru producerea energiei din surse regenerabile Sunt punctate proiectele ce includ investitii in echipamente pentru producerea energiei din surse regenerabile (solar, eolian, geotermal).	15
5	Proiectele care prin activitatea propusă creează minim un loc de muncă	Max 20
	5.1 Peste 2 locuri de munca	20
	5.2 1-2 locuri de munca	15
6	Proiectul vizeaza actiuni de protectie a mediului (variante constructive eficiente energetic, modalitati de gestionare a deseurilor, etc.)	10
	Total	100

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a beneficiarului.

La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie sa fie înregistrat la ONRC ca micro-întreprindere/ întreprindere mică cu sediul social și punctul de lucru (dacă este cazul) pentru care se solicită finanțare, in teritoriul GAL.

* Atenție! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, un certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/ diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare. În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate

prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima Cerere de plată.

Punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/ administrator al societății (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducere, organizarea, planificarea și controlul activităților ropuse prin proiect). – **pentru aceasta se va atasat alături de diploma ce atesta studiile angajatului și extras REVISAL - cu înregistrarea contractului individual de muncă a acestuia.**

Dincolo de specializările în acord cu activitatea propusă se acorda punctaj și pentru absolvenții facultăților de management, studii economice ce atesta deținerea de aptitudini necesare pentru buna gestionare a afacerii, etc. cu condiția ca acest fapt să fie evidențiat în cuprinsul planului de afaceri.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE – DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

- Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - la momentul depunerii cererii de finanțare. După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).
- În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/partiile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de finanțare;
- Exploatarea agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);
- Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă;
- Pensiune agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.
- În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune. La cea de-a doua tranșă de plată beneficiarii vor depune obligatoriu Autorizația sanitar-veterinară.
- Pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

Atenție! Prognoza de venituri trebuie să reflecte veniturile din activitățile aferente codului/ codurilor CAEN pentru care se solicită finanțare, așa cum este specificat și în titlul secțiunii din Planul de Afaceri respectiv *Prognoza veniturilor și evoluția activității propuse prin proiect.*

În cazul în care, în prognoza de venituri sunt incluse venituri și din alte activități aferente unor coduri CAEN pentru care nu se solicită finanțare în proiect, la evaluarea proiectelor aceste venituri nu vor fi luate în considerare pentru calculul procentului de minim 30% .

- Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire turistică de tipul pensiune agroturistică este considerată investiție nouă;
- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă / schimbarea destinației unei clădiri) suprafața de teren aferentă structurii de primire turistică trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare, în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural;
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic. Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
  - Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping
  - Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/ sau căsuțe de tip camping și/ sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote
    - Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare
    - Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini
    - În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri).
  - Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow
    - Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE!

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote
  - Atenție! În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de a doua tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil

- este de 50.000 de euro/proiect

Atenție! Nu se alocă sume intermediare.

- se acordă în baza unui Plan de afaceri

- se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1407/2013;

- nu trebuie să depășească 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă pe masura M4/6A, s-ar depăși plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică), **proiectul va fi declarat neeligibil.**

Ajutoarele de minimis nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poștale sau de curierat ori colectarea deșeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Potrivit art. 9 litera c) din OMADR 1731/2015, data acordării ajutorului de minimis se considera data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU MASURA 4/2A

În cazul sprijinului pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale se aplică principiul finanțării nerambursabile sub forma unei prime/sume forfetare.

Un solicitant al sprijinului prin măsurii 4/2A poate depune în același timp proiecte pentru alte submăsuri/măsuri din cadrul PNDR (exceptând 6.2) pentru a fi cofinanțate prin FEADR cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- c) dacă proiectele nu formează împreună un flux tehnologic.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi depuse în dublu exemplar la sediul GAL.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet a GAL.

Este obligatorie completarea **anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc”** - părți integrante din Cererea de Finanțare, cu **respectarea formatului standard și a conținutului acestora. Se completează doar informațiile solicitate!**

Atenție! Nu se adaugă alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus!

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard.

Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare se completează în două exemplare – original+copie1 – și se depune pe suport de hârtie personal de către solicitant la sediul GAL OGOARELE VLASIEI, împreună cu formatul electronic (CD) al Anexelor 2 - Cererea de Finanțare și 3 – Planul de Afaceri.

Nu se permite depunerea dosarului Cererii de Finanțare de către persoane mandatate prin procură notarială.

Documentele justificative aferente Cererii de Finanțare depuse vor fi bifate în căsuțele corespunzătoare din cadrul Secțiunii E – "Lista documentelor anexate proiectelor aferente submăsurii 6.2" a Cererii de Finanțare.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta și vor fi depuse în format letric (pe hârtie).

Numai Cererea de Finanțare și anexele la aceasta după modelul standard prezentat în anexa 2, pot fi acceptate în sistem în cadrul Masurii M4/6A.

Solicitantul trebuie să se asigure ca rămâne în posesia unui exemplar complet al dosarului Cererii de Finanțare, în afara celor două pe care le depune.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de Finanțare se realizează de către GAL OGOARELE VLASIEI.

1. VERIFICAREA CONFORMITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de finanțare:

- Dacă este corect completată;
- Dacă este prezentată în format electronic;
- Dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente scanate în format electronic, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

Solicitantul va fi înștiințat în scris asupra conformității/neconformității Cererii de Finanțare.

Depunerea cererilor de finanțare se face numai în perioada de depunere a sesiunii publicată pe site-ul GAL OGOARELE VLASIEI.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă.

Dacă Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

2. VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea eligibilității este efectuată în baza documentelor depuse de către solicitant, pe suport letric.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate și selecție;
- verificarea planului de afaceri și a tuturor documentelor anexate;

Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant.

GAL OGOARELE VLASIEI își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare, dacă pe parcursul verificărilor și implementării proiectului se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către evaluatori în scris, iar răspunsul va fi transmis în scris și scanat pe CD.

La verificarea eligibilității la nivel GAL OGOARELE VLASIEI în situația în care sunt criteriile de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, evaluatorul poate cere informații suplimentare.

În urma acestor verificări pot exista următoarele situații:

- proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul va fi înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este eligibil, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție.

3. VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în documentele cereri de finanțare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către expert, acesta poate contesta rezultatele verificării. Contestația va fi depusă în scris în maxim 3 zile lucrătoare de la data vizitei pe teren la sediul GAL OGOARELE VLASIEI.

4. SELECȚIA PROIECTELOR

Pentru fiecare sesiune se face un apel de selecție în care se vor prezenta suma și durata sesiunii.

Punctajul minim pentru această submăsură este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care nici un proiect nu poate intra la finanțare.

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Planului de Afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului pe toată perioada de valabilitate a Deciziei de Finanțare.

GAL va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi și aproba Raportul de Evaluare.

Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare răspunde obiectivelor propuse în SDL și se încadrează în planul financiar al GAL. Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza cărora a fost selectat GAL, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%. Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR.

Rezultatele procesului de selecție se consemnează în Raportul de selecție. Acesta va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție (reprezentanți legali sau alte persoane mandatate în acest sens de către respectivele entități juridice, în conformitate cu prevederile statutare), specificându-se apartenența la mediul privat sau public – cu respectarea precizărilor din PNDR, ca partea publică să reprezinte mai puțin de 50%, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 25%.

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, iar pentru proiectele cu același punctaj, departajarea se va face crescător în funcție de valoarea eligibilă a proiectelor.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare eligibilă a proiectului, departajarea acestora se va face în ordinea contribuției la indicatorii de monitorizare a măsurii.

Solicitanții, după consultarea Raportului selecție au posibilitatea de a depune Contestații.

Contestațiile vor putea fi depuse la sediul GAL OGOARELE VLASIEI, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea Notificării, dar nu mai mult de 12 zile lucrătoare de la afișarea pe site a Raportului de Evaluare.

Contestația depusă trebuie să fie însoțită de Notificare și de documente justificative.

Contestațiile se soluționează de către o Comisie constituită la nivelul GAL OGOARELE VLASIEI.

Dupa soluționarea contestațiilor, se va întocmi și aproba Raportul de evaluare a contestațiilor, **Raportul de selecție final (acestea doua vor fi publicate pe site-ul GAL OGOARELE VLASIEI) și se va transmite o notificare scrisă solicitanților.**

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01).

Se recomandă solicitantului/ beneficiarului consultarea integrală a textului Deciziei de Finanțare și Anexelor la aceasta și asumarea celor prevăzute în aceasta și anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maximum 60 de luni și cuprinde:

- durata de realizare a obiectivelor și implementarea corectă a Planului de afaceri, de maximum 57 de luni de la semnarea contractului și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune cererea pentru a doua tranșă de plată, la care se adaugă :
- maximum 90 de zile calendaristice pentru efectuarea celei. de-a doua tranșe de plată .

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a Contractului de Finanțare, la care se adaugă 3 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

Durata de monitorizare a proiectului aferent Deciziei de Finanțare este de 3 ani calculată de la data efectuării plății transei a II-a de sprijin, perioadă în care beneficiarul se obligă:

- să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție
- să nu modifice obiectivele prevăzute în Planul de Afaceri, parte integrantă din Decizia și Cererea de Finanțare
- să nu înstrăineze investiția
- să nu își înceteze activitatea pentru care a fost finanțat.

Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

IMPORTANT!

Pentru **categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care**, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare raman eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea Contractului de Finanțare se realizează în următoarele condiții :

- numai în scris,
- **numai în cursul duratei de execuție** a acestuia stabilită prin contract
- **nu are efect retroactiv**
- **cu acordul ambelor părți prin :**
  - o act adițional,
  - o notificare de acceptare
  - o notă de aprobare

Atenție! Excepție fac situațiile în care intervin **modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile** când **Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul** cu privire la aceste modificări, iar **beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.**

Cazuri acceptate:

- în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a reprezentantului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

- în cazul modificării Planului de afaceri, Beneficiarul se obligă să depună documentația aferentă cu cel puțin 3 luni înainte de depunerea tranșei a doua de plată. Pe parcursul duratei de execuție, pot fi aprobate maximum două modificări ale Planului de afaceri.
- Nu se acceptă modificări ale obiectivelor menționate în Planul de Afaceri și a procentelor aferente acestora.

Conform prevederilor art 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 *”În sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:*

(a) decesul beneficiarului;

(b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;

(c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;

(d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;

(e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu a putut fi anticipată la data depunerii Cererii de Finanțare.”

În situația apariției **forței majore/ circumstanțelor excepționale**, durata de execuție a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă iar beneficiarul are următoarele obligații: de a notifica AFIR în **maximum 5 zile de la producerea** evenimentului;

- de a prezenta AFIR **documente justificative** emise de către autoritățile competente **în maximum 15 zile** de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR **în maximum 5 zile de la încetarea** producerii evenimentului.

În cazul apariției forței majore/circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, **nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și**, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de Finanțare, **nu se va mai acorda sprijinul aferent tranșei a doua.**

3.3 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE PLATĂ

Dosarul Cererii de Plată se depune de beneficiar la sediul GAL OGOARELE VLASIEI, pe suport de hârtie și pe suport electronic (CD) în dublu exemplar. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Anexa III – Instrucțiuni de plată la Decizia de Finanțare.

După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către

GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru proiectele aferente Submăsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente Submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eşalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

În cazul masurii M4/6A, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime de instalare pentru înființarea unei activități noi în spațiul rural

Sprijinul pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe de plată autorizate de AFIR, astfel:

- prima tranșă -70% din cuantumul sprijinului după semnarea Contractului de Finanțare
- a doua tranșă - 30% din cuantumul sprijinului după îndeplinirea tuturor obiectivelor din Planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea Contractului de Finanțare.

Atenție! Sprijinul financiar acordat trebuie utilizat în scopul activității propuse prin proiect și nu în interes personal!

Prima cerere de plată se va depune în maximum 30 de zile de la data semnării Contractului de Finanțare și reprezintă 70% din valoarea sprijinului acordat. Plata se va efectua în maxim 90 de zile de la data declarării conformității cererii de plată de către AFIR.

Prin Planul de afaceri, solicitantul își poate asuma un procent mai mare de 30%, pe baza căruia proiectul va fi scorat la criteriul de selecție CS 5. În acest caz, procentul stabilit devine obligatoriu de îndeplinit. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri.

La depunerea celei de a doua cereri de plată, beneficiarul se obligă să facă dovada creșterii performanțelor economice ale întreprinderii, prin comercializarea produselor proprii/prestarea serviciilor în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată, valoare calculata excluzand TVA-ul, daca beneficiarul este platitor de TVA, conform reglementarilor fiscale in vigoare.

Dacă proiectul a fost selectat în baza celui de-al patrulea criteriu de departajare, referitor la procentul asumat în Planul de afaceri pentru obiectivul obligatoriu iar procentul asumat nu a fost realizat, la cea de-a doua tranșă de plată se verifică dacă proiectul ar mai fi fost selectat cu procentul realizat de beneficiar.

În situația în care:

a) Proiectul ar fi fost selectat (procentul realizat de beneficiar este mai mare decât procentul ultimului proiect selectat în sesiunea respectivă), suma aferentă procentului nerealizat (diferența între procentul propus de beneficiar în Planul de afaceri și procentul realizat) se reține din cea de-a doua tranșă de plată. Pentru calculul sumei de reținut, procentul – diferență se aplică - la întreaga valoare a sprijinului contractat). În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un debit de recuperat din prima tranșă de plată.

b) Proiectul nu ar fi fost selectat (procentul realizat de beneficiar este mai mic decât procentul ultimului proiect selectat în sesiunea respectivă), prima tranșă de plată va fi recuperată integral și, implicit, tranșa a doua de plată nu se va mai acorda.

Perioada de implementare a Planului de afaceri este de maximum 57 de luni și este urmată de controlul implementării corecte și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a Planului de afaceri, sumele plătite vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice obiectivele realizate prin proiect pe o perioadă de 3 ani de la cea de-a doua tranșă de plată efectuată de Agenție.

Cea de a doua tranșă va fi utilizată exclusiv pentru dezvoltarea afacerii propuse prin proiect (în Planul de afaceri) cu respectarea cerințelor privind eligibilitatea/neeligibilitatea cheltuielilor prevăzute în OMADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIȚIEI DIN CEREREA DE FINANȚARE)

1. Plan de afaceri

Acesta trebuie să precizeze clar :

- a) situația economică inițială a persoanei, a microîntreprinderii sau a întreprinderii mici care solicită sprijinul;
- b) etapele și obiectivele pentru dezvoltarea noilor activități ale persoanei sau ale exploatației agricole, ale microîntreprinderii sau ale întreprinderii mici;
- c) detalii privind acțiunile necesare pentru dezvoltarea activităților persoanei sau ale exploatației agricole, ale microîntreprinderii sau ale întreprinderii mici, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea;

2.1 Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară, în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0). În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimile două situații financiare).

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular, în care rezultatul brut obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii cererii de finanțare.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființati în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus Declarația de inactivitate (conform legii) la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului, atunci la

dosarul Cererii de Finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate: Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pe care solicitanții trebuie să le prezinte pentru terenurile și clădirile aferente obiectivelor prevăzute în Planul de Afaceri

Pentru situația în care **terenul urmează să fie achiziționat ulterior semnării Contractului de Finanțare documentele de proprietate vor fi prezentate la a doua tranșa de plată.**

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune, încheiat în conformitate cu legislația în vigoare, care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de superficie - contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fara montaj sau al caror montaj nu necesita lucrari de constructii si/sau lucrari de interventii asupra instalatiilor existente (electricitate, apa, canalizare, gaze, ventilatie etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă (calculată în ani) cel puțin egală cu perioada de derulare a proiectului începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/inchiriere, contract de comodat.
Documentele trebuie să fie încheiate în formă autentică de către un notar public, cu excepția contractului de concesiune pentru care nu se solicită încheiere notarială.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi depuse în copie și însoțite de:

- **Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI),** în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat în vederea constituirii unui credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului. *Acest document va fi adăugat la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente"*

Clarificarea documentelor de proprietate prezentate la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA, II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

"În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale sau Întreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoană fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică. Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente".

4. Extras din Registrul agricol în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole, care desfășoară activitate agricolă pe suprafețe de teren mai mici de 0,3 ha (daca este cazul).

5. Pentru întreprinderile care au autorizat codul CAEN propus prin proiect se solicită obligatoriu o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a

desfășurat niciodată activitatea pentru care a solicitat finanțare și/sau din care să rezulte că veniturile din activități agricole reprezintă cel puțin 50% din veniturile de exploatare ale solicitantului.

6. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator/ PFA, titular II, membru IF)

7. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

7.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

7.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului). Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul Solicitantului).

12. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind neîncadrarea în categoria "firme în dificultate" (Anexa 6.3 din Ghidul Solicitantului), semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii. Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu activitate de mai puțin de 2 ani fiscali.

13. Declarație pe propria răspundere a solicitantului că nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul Solicitantului)

17. Declarație pe proprie răspundere că nici solicitantul și nici un alt membru al gospodăriei nu a mai solicitat în aceeași sesiune/beneficiat de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe sM 6.2. sau M4/6A – GAL.

18. Certificat constatator emis cu maxim 30 de zile înainte depunerii cererii de plata de catre Oficiul National al Registrului Comertului.

Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului din care să rezulte faptul că solicitantul are capital privat 100% și codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare, existența punctului de lucru (dacă este cazul) și că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/2006, republicată”. Dacă acționarii solicitantului sunt acționari în alte societăți se vor atașa inclusiv certificare constatatoare ale respectivelor societăți până la proprietarii finali, pentru a se putea determina caracterul autonom, partener sau legat al solicitantului.

19. Certificatul privind înscrierea în Registrul Unic de Identificare APIA (daca este cazul)

20. Copia actului de identitate a fiecarui asociat (daca este cazul)

21. Raportul asupra utilizării programelor de Finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant, pentru solicitanții care au mai beneficiat de programe de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2009 pentru aceleași tipuri de investiții -

(va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costuri și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de alte programe de Finanțare nerambursabilă începând cu anul 2009 pentru același tip de activitate .

22. Declarație pe propria răspundere GAL

23. Ultima cerere unică de plată pe suprafața depusă la APIA (dacă este cazul)

24. Diploma studiilor superioare, liceale, postliceale sau certificate de calificare, după caz.

+ extras REVISAL - cu înregistrarea contractului individual de muncă a angajatului (dacă este cazul).

25. Documente care dovedesc încadrarea într-un grup social defavorizat (pentru someri se va prezenta adeverința somer emisă de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru romi se va prezenta dovada apartenenței la etnia roma – adeverința de la primărie, prefectura sau Partida Romilor) (dacă este cazul)

26. Alte documente (după caz)

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Certificate de cazier judiciar al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de Finanțare);

Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 9.1 și 9.2 în Cererea de Finanțare);

Adresa emisă de instituția financiară (banca/trezorerie) din care să rezulte denumirea și adresa băncii precum și codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR aferente proiectului FEADR. Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului. (doc. 14 în Cererea de Finanțare)

Certificat de cazier fiscal al solicitantului (doc. 16 în Cererea de Finanțare)

Pentru obținerea avizelor/notificărilor/autorizațiilor, solicitanții vor trebui să depună documentația necesară pentru eliberarea acestora, la instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare.

4.2.1 DOCUMENTELE NECESARE LA A- II-A TRANȘĂ DE PLATĂ

Autorizația de funcționare.

Pentru proiectele care prevăd investiții în structuri de tipul pensiunilor agroturistice, din Autorizația de funcționare (sau avizele/ autorizațiile aferente), trebuie să reiasă că agropensiunea este autorizată pentru a oferi masa turiștilor cazați.

Documentele de proprietate pentru teren – pentru situația în care beneficiarul a propus în Planul de afaceri achiziție de teren;

Certificatul de membru al unei Agenții Naționale de Turism sau contractul încheiat cu o agenție de turism autorizată privind introducerea obiectivului în circuitul turistic (pentru agro-turism).

Certificatul de clasificare a obiectivului turistic (pentru agro-turism).

Dacă prin intermediul proiectului se prevede realizarea/modernizarea imobilelor:

- Autorizația de construire
- Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

- Dovada calificării în domeniul pentru care se solicită finanțare – pentru situațiile în care aceasta nu a fost depusă de la data cererii de finanțare
  - Dovada locurilor de muncă nou create, dacă este cazul – contracte de muncă + extras REVISAL.
- Alte documente justificative (detaliat în Instrucțiunile de plată).

Pentru obținerea avizelor/ notificărilor/ autorizațiilor, solicitanții vor trebui să depună documentația necesară pentru eliberarea acestora, la instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare.

De exemplu, pentru obținerea Notificării de asistență de specialitate de sănătate publică se vor depune: cerere și documente aferente specifice domeniului activității; schița de amplasare în zonă, proiectul obiectivului din care să reiasă circuitele funcționale, destinația spațiilor și suprafețele acestora, după caz; memoriul tehnic privind descrierea obiectivului și a activității care se desfășoară sau se va desfășura în acesta, după caz; dovada achitării tarifului de asistență de specialitate de sănătate publică, conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1030/2009 privind aprobarea procedurilor de reglementare sanitară pentru proiectele de amplasare, amenajare, construire și pentru funcționarea obiectivelor ce desfășoară activități cu risc pentru starea de sănătate a populației.

4.3 DICȚIONAR DE TERMENI

Activitate agricolă conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.
- în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care păstrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;

fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități turistice - servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agro-turistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică);

Beneficiar – persoană fizică autorizată care a încheiat un Contract de Finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR; În înțelesul art. 4 din R(UE) nr. 1307/ 2013 și conform definiției din PNDR 2014 - 2020,

Cererea de Finanțare – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Data acordării ajutorului de minimis – data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploatarea agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărui exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa măsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Grup de Acțiune Locală (GAL) - reprezintă parteneriate privat–publice active, constituite din reprezentanți ai sectorului public, sectorului privat și societății civile, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și

dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună.

Industria creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia;

Întreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Întreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprindere unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotari sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor **afere nte întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale;**

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

Perioada de implementare – reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Prag de calitate lunar- reprezintă punctajul cumulată realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artisanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meșteșugărești și artisanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;

- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;

- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.

- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanțare și în cazul în care Cererea de Finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5. Având în vedere legislația națională - Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului național de planificare teritorială, spațiul rural este reprezentat de totalitatea comunelor cu satele componente.

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Sumă forfetară -sumă fixă în procent de 100% prestabilă la un anumit quantum fără a mai fi necesar cofinanțarea din partea beneficiarului.

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

4.4 ABREVIERI

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

ANT – Autoritatea Națională pentru Turism;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directe strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

4.5 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ

Legislația europeană

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu

modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 36/1999 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură;

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea 566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național aprobată prin Legea 190/2009.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale;

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin 17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 ;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole" ;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2016) 862/ 09.02.2015;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole;

4.6 GAL IN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a măsurilor GAL OGOARELE VLASIEI, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

GAL OGOARELE VLASIEI vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 10 :00 și 13 :00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a fondurilor nerambursabile, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea implementării SDL GAL OGOARELE VLASIEI.

Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții GAL nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris GAL OGOARELE VLASIEI, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități, informați-ne în scris.

Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile, precum și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și GAL OGOARELE VLASIEI, consultați acest Ghid.

* * *